

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 hóra 60 f.	1 hóra 1 K -
1 évre 1 K 90 -	3 - -
1 évre 3 - 60 -	4 - -
1 évre 7 - 20 -	6 - -
	12 - -

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dohányfőzsdében.

Megbüntetett

a rendőrség több gyermeket, mert viselkedésük türhetlenné vált. Már régóta panaszkodnak ellenük a környék lakói, hogy a Szent Sebestyén téren valóságos apachvilágot rendeznek. Nemcsak egymásban és a ligetben tesznek kárt, hanem az ottlakóknak és arra járóknak is kellemetlenkedni szoktak neveletlen viselkedésükkel, kevésbé épületes kiabálásaikkal, melyeket talán éppen otthon tanultak. A napokban megrögzött rosszaságukban olyasmit követtek el a templomban ezek az utcagyerekek, hogy a rendőrségnek a legérellyesebben kellett fellépnie.

Tettüket ugyanis nem lehet egyszerűen gyerekcsínynek minősíteni, miután notórius komiszkodásaiknak fiatal koruk dacára egész sorozata van. Tehát csakis megrögzöttségről, a züllésnek kezdetéről lehet szó, amit nem szabad egy elveréssel ad acta tenni. Az ilyen utcagyerekekből lesznek a társadalom rakfenéi, az ugynevezett csibészek, akik főleg a városokban nem kis gondot szoktak adni a rendőrségnek.

Az iskolának az ilyen városott rossz gyermekekkel nagyon nehéz a feladata. Anynyira szűk keretek közé van szorítva a hatalma, hogy munkájának nehéz, sok esetben szinte lehetetlen eredményt produkálni. A szülők még kevésbé teszik, mert hisz rendszerint az ő könnyelmű nevelésük szokták az utcagyerekeket eredményezni.

Itt tehát a hatóságnak kell a gondot magára vennie. Neki kell arról gondoskodni, amit az iskola nem tehet meg, a szülők pedig elmulasztanak. A hatóságnak kell megakadályozni, hogy a csibészek száma növekedjék, hogy a züllötték percentje emelkedjék:

Ilyenkor még talán sikerül a züllésnek indult szerencsétleneket megmenteni, javítóintézetivel a társadalom számára.

Sokan esetleg úgy vélekednek, hogy az iskola a megszorított hatalma mellett is nagyobb hatással lehetne a rossz utra tért növendékekre. Az iskola ezen vád alól is könnyen tudja magát tisztázni. Felvilágosítja a kételkedőt az a statisztika, amely az iskola mulasztásáról regél. Éppen az ilyen városott gyermekek növekedésére nagy számra a mulasztások napjait. Járnak is, még nem is előadásokra. Az iskola pedig ennek megakadályozásában is tehetetlen. Tehát a szép szava, a jószándéka is kutba csik, mert nincs ott, akinek szüksége volna rá.

Szigorítsuk az iskolalátogatókat s akkor a szép beszéd is tudna eredményt produkálni. Első sorban azonban a szülőkhöz kell lelkiismeret tenni, hogy tudatára ébredjenek, a gyermeknevelés első és legfontosabb kötelességük. (.)

Keresik a gyilkost.

Tegnap reggel szenzációs tartalmu sürgőnyt kapott a rendőrség Paksról. Az éj folyamán, a sürgöny szerint Pakson Jánosi Lajos László napszamos legény két embert meggyilkolt, azokat kirabolta és megszökött. Több adat van a paksi csendőrök kezében arra nézve, hogy a gyilkos Székesfehérvárra jött Paksról, állítólag itt van egy nő, akit már régebb idő óta feleségül akar venni s akivel állandó levelezésben volt. Jánosi Lajos László — Kardos Lajos és Juhász József nevek

alatt több lopást és betörést követett el, a rendőrségek előtt ismert notórius gonosztevő.

A helybeli rendőrség megindította a nyomozást.

VIZVEZETÉK.

„Vizvezetési bajok“ címet is adhattuk volna, de felesleges, mert a közönség már hozzá van szokva, hogyha a székesfehérvári vizvezetékéről van szó, akkor ott csak baj, vagy legalább bajok is vannak.

A városi tanács, a vizvezeték építő vezetőség és a rendőrfőkapitány együttesen erősen meghagyták a vizvezetési vállalkozóknak, hogy a hibájuk folytán előállott bajokat sürgősen szüntessék meg, a hátrahagyott földet és köveket hordassák el az utakról. A vizvezeték-építés vezetősége pedig naponta tartson szemlét az utcákon s ha a vállalkozók a felszólításnak valahol nem tennének eleget, akkor azok költségére tisztítsa meg az utakat és utcákat. Jó, jó. Ezt a fenyegetést már hónapok mumusként játsza ki a város a vállalkozók ellen, de az erőlyes felszólítások sokasága helyett szeretnők már egyetlen egyszer is látni legalább, hogy a város beváltja a fenyegetőzését. A közönség ezekkel a határozatokkal még nincs kielégítve, annak már igazán a jó utra van szüksége.

A vizvezetési bizottság folyó hó 11-én d. u. 4 órakor ülést tart. Tárnyalni fogják Csapó István városi bizottsági tag indítványát, amely szerint a viz- és csatornadijakért ne a háztulajdonos, hanem közvetlen a fogyasztó, azaz a lakó legyen a felelős. Ezen kívül hálózati bővítéséről lesz szó az ülésen.

HIREK.

Naptár.

Január 10. Péntek.
R. Kath. Vilmos pk.
Pro.: Vilmos.
Gör.: Több ezer vt.
Nap kel: 7 ó. 48. nyugszik 4 ó. 27.
Hold kel: 0 ó. 40 nyugszik 7 ó. 25.

Farsangi naptár.

Január 11. Eggyetértés torna-csapat tancestélye Szent Imre-terem.
Január 18. Dölyvustiták Tasterdó Körének tancestélye, Magyar Király.
Január 22. Belv. Kath. Kor. iradalmi estélye.
Január 25. Város. Kereszt tancestélye Magyar Király.
Január 26. Munkás-Dalkör tancemulatsága, Magyar Király.
Február 1. Korcsolya Egylet tancestélye, Magyar Király.
Február 2. Szentkoronás Vasutas Szövetség bálja, Magyar Király.
Kath. Legényegylet tancéfuzárkéje.
Február 3. Belv. Kath. Kor. tancestélye.

— Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Seregély Géza* II. osztályu posta-és távirótitkár I. osztályu tiszté.

Schukkert Károly napidíjas műszerész segédműszerészé kinevezte.

— Madarász József diszpolgársága. A sárkereszturi kerület képviselője, Madarász apó tudvalevőleg somogyi születésű. Csodálatosan ritka ajándéka az isteni gondviselésnek jutott neki: megerte képviselőségének nyolcvanadik évfordulóját. Somogy megye székhelye, Kaposvár városa, az a nevezetes évfordulót ezzel akarta megörökíteni, hogy diszpolgárává választja Madarászt. Persze a diszpolgárságot meg is kell szavazni és így összeült a kaposvári munkapárt is, hogy szavazatát megtanácskozza. Innen kezdve az ügy vigjátékba illő fordulatokban bővelkedik s ha nem Lukács lenne a miniszterelnök, szinte azt mernők állítani, hogy a kaposvári munkók hipokritasága versenyen kívül áll. A jó munkapárt ugyanis elhatározta, hogy:

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

„miután a kaposvári kerület nemzeti munkapártja mindig óvakodott a város közzgyűlési termébe potitkát vinni, a kérdéssel pártpolitikai szempontból egyáltalában nem is foglalkozik, hanem az egész ügyet a városi párt elé utalja.“ A városi párt persze megint csak a munkapárt, amely viszont kimondta, hogy a város képviselőtestületéből a politikai kérdéseket kizárja és álláspontjához híven másokat is meg kíván akadályozni abban, hogy politikai kérdéseket vigyon be a képviselőtestületbe és így az indítványoknak a napirendről levételét kéri. Így hát Madarász apó nem lesz díszpolgára Kaposvárnak. Amint ezek után nem is fog sajnálni, legfeljebb azokat a munkásokat sajnálja, akik ilyen dolgokban is ócska és hazug trükkökre eszorulnak.

— A népakadémia vasárnap (jan. 12.) előadását Potyondy Imre theol. tanár tartja. Előadására felhívjuk a közönség figyelmét. Utána magán jelenet és „Ki a nyertes“ c. bohózat következik.

— Ülések. A városi aggintézői bizottság f. hó 10-én d. u. 4 órakor ülést tart. A megyei közigazgatási bizottság 14-én délelőtt, a városi közg. biz. pedig ugyanazonnap délután tartja rendes havi ülését.

— Székely miniszter bicskei díszpolgársága. Tekintetes Szerkesztő ur! Székely miniszter bicskei díszpolgársága ügyének megvilágítására sziveskedjék alábbi soraimnak helyt adni.

A váli járásbírósg hivatali személyzete a lakásvizonyok tarthatatlansága miatt a járásbírósgnak Válból Bicskére helyezését kérte és sürgette. Az igazságügyi miniszter és a Válon székelő közigazgatási hatóság között fenforgott ergs vita nem tartozik ide. A bicskei takarékpénztár a mozgalom közzgazdasági vonatkozásait felismervén, a község képviselő testületének a követeltetű ajánlatot tette: Határozta el a képviselőtestület, hogy a kir. járásbírósgnak Bicskére helyezése esetében 50.000 K. hozzájárulást szavaz meg. Ezen összegből 15.000 K. át a takarékpénztár magára vállalt és azt a községnek készpénzben rendelkezésére bocsátja, 35.000 koronát pedig 50 éves 5% es törlesztésre kölcsön ad. Ezt az ajánlatot a képviselőtestület elfogadta és jogerőre emelte és így Bicske községét az igazságügyi kormány adósává tette. A fizetés ideje elérkezett. A község jegyzője a takarékpénztárból a pénzt kérte. A közzgyűlés előtt az ajánlatot tevő ügyvezető igazgató proponálta, hogy a község kérjen halasztást, azután újabb in is kérje azt és ha a községnek jó partfogója akad, remélhető, hogy a miniszter a követeléseket elengedi. A halasztási kérvény felterjesztett és rideg rendreutastás mellett a halasztást megadták. Jóval az új határidő előtt a község jegyzője újból kérte a takarékpénztárt a pénz átadására. Erre szóval azt a felvilágosítást kapta, hogy a mostani pénzvizonyok között a takarékpénztár nem

érzi magát sem a pénz folyósítására, sem pedig annak az ajánlott százállék melletti kiadására kötelezettnek. Irásos felelet kérévélen, az a válasz jött, hogy a jelen zilált pénzügyi viszonyok között a község helyesebben cselekszik, ha újabb halasztást kér. Ezt a kérvényt is felterjesztették, a válasz nem volt valami kedves, de elvégre is perrel fenyegetés mellett 1913 évi március hó 1-ig a fizetés elhalasztott.

Gondoltak tehát egy merészet és nagyot és megindították a „disz-mozgalmat. Az aláírások gyűjtésénél ezek a szavak hangzottak el: írják alá és szavazzák meg a díszpolgárságot, a miniszter valószínűleg elengedi a 35.000 K-t a községnek. Ezt a takarékpénztár ügyvezető igazgatója Freud Manó mondta a községi adószedőnek. Ugyancsak ő egy hordó sőr csapra ütése mellett kérte felvételét a gazda körbe, ahol ez alkalommal szintén azzal biztatta a kör tagjait, hogy a díszpolgárság majd 35.000 K. elengedését eredményezi. Az aláírások tehát sorakoztak. Csak a község jegyzője és egy két községi képviselő nem írta azt alá. Bizonyos, hogy a jegyzőnek meg volt a maga meggyőződése, de különösen taláta, hogy pénz helyett a község a takarékpénztárból díszpolgárt szerezzen. A közzgyűlés a maga rendjén folyt le. A jegyzőt meglepte, hogy az utolsó aláíró Horváth József felszólalt a javaslat ellen, a bírőhoz fordult felvilágosításért, aki annyit felelt, másra határozta el magát, azért szólt fel. A határozat ki mondása után a jegyző felszólalt és meglepetésének adott kifejezést, hogy azok, akik az indítványt aláírták, szerinte erkölcsi obligóban voltak és kérte, hogy a képviselőtestület tagjai aláírások leadásánál jövőre megfontoltabbak legyenek. Persze persze! a jegyző ur nem tudta az aláírásnál használt 35.000 K. linom biztatást. Most már azt hisszük tisztában van és megtudja állapítani, hogy az uri furfangot lefőzte a polgári ész. Miután tudva volt, hogy a miniszter leköszönt állásáról a józanestű polgár ész következtetett, hogy ha Székely nem miniszter, akkor a 35.000 K. ugy sem lesz elengedve, így aztán bement a kontrát és bár az összeolvasásnál 3 ponttal vesztett, a játékot megnyerte. Ilyen eljárásra találta ki a magyar, hogy a politika uri huncutság és felelt rá, hogy jó magyarosan mondja, paraszt fuffanggal. Valja elérkeznek az az idő mikor minden közügyet tiszta kézzel és teljes becsületességgel kezelnek és nem keverik a lojalitást a piszkokba, a piszkot meg a lojalitásba. W.

— Hivatalvizsgálat. A polgármester tegnap a főjegyzői és rendőrfőkapitányi hivatalokban vizsgálatot tartott.

— Új postaügynökség a megyében. A vármegyei közigazgatási bizottság 1912 november 12-én tartott üléséből felírta a soproni postaigazgatóság, hogy Szár községben postaügynökséget állítson fel. A postaigazgatóság tegnap értesítette a megyét, hogy a kereskedelmi miniszter a postaügynökség felállítását Szár vasútállomáson megengedte. A soproni igazgatóság a tavasz folyamán lépteti működésbe az ügynökséget és vezelőjévé Szorváci Gábor szári vasuti állomásfőnököt nevezi ki.

— A jótékony nőgyűlés 1912. augusztus 1-től december 30-ig rendes nevedes segélyben 138 egyént részesített 2750 K 10 fillérrel; rögtöni segélyre 1277 K 65 f. és a szegénylátogató bizottság a szegényei között 900 koronát osztott ki. Összesen 4927 K 76 ft fordított az egyesület jótékony célra.

A székesfehérvári Hitelszövetkezet házhöz szállítással együtt az alábbi árákért szolgáltat ki tüzelő anyagot:

Poroszszén . . . 4.—, 4*20 K
Szápári szén . . . 2*60 K
Aprított fa . . . 3.00 K

— Értesítés. Tisztelettel értesitem azokat a bőripari munkásokat, kik akár alulírottánál, akár Hány Gyula cipészemster úrnál a szabászati tanfolyamra jelentkeztek, vagy akik eddig még nem jelentkeztek ugyan, de a tanfolyamon mégis résztvenni akarnak, sziveskedjenek f. hó 12-én d. u. 3 órakor az iparskola földszinti termében a tanfolyam megnyitására megjelenni. Pausch Ráfael iparisk. igazgató.

— Halálozás. Özv. Kenessey Keresztély Lajosné nadasdi Sárközy Albertné, Kenessey István cs. k. kamarás huszárezredes édesanyja Pétendén meghalt. Temetése f. hó 10-én délelőtt lesz a kápolnásnyéki családi sírboliba.

Figyelemztetjük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármilyen más vendémet, okvetlen keressék fel Deutsch Aladár Simor-utca 5. sz. alatti fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 83 fillér.

— A marólug áldozata. Megirtuk tegnap a másfél éves Gál József halalos szerencsétlenségét. A kised holttestét a törvényszék felboncoltatta s az orvosok megállapították, hogy a gyermeket kizárólag a marólug ölte meg.

— Letartóztatott asszony. Özv. Götz Gyuláné Budapesten és környékén több csalást követett el és mikor már égott a ház feje felett, akkor városunkba menekült. A budapesti rendőrség körözésére a helybeli rendőrség özv. Götz Gyulánét letartóztatata és Budapestre kísérteti.

Téved vagy hazudik, aki mást állít, mert Rudbányai kizárólagos posztókereskedő csak a legjobb gyapjú férfiszöveteket tartja raktárán.

— A székesfehérvári Tüdőhajósok Gondozó intézet jelentése 1912 évi december hóról. Az intézet a hó folyamán felvett 6 helybeli család: 13 taggal, ezzel a gondozottak száma 372 helybeli család 776 taggal, 18 vidéki család 71 taggal. Összesen 390 család 847 taggal. A hó folyamán az intézet kiszolgált: 34255 liter tejet, 289*5 kgr. kenyérlisztet, 6 kgr. burgonyát, 37*6 kgr. rizst, 2*5 kgr. borsót, 17 kgr. babot, 11*15 kgr. lencsét, 20 kgr. rizst, 1 kgr. darát, 1 m² fát, 40*5 húst, 1 kópécsészét, 1 ágyat 962 kor. 70 f. Összesen 962 kor. 70 f.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a., a Zirci templommal szemben.

— Az idei husvét. A husvét rendszerint április havára esik, ezért hívják április általában „husvét hónapjára“ nak. Az idén azonban március 23-án lesz husvét napja. Ennek korábbi husvét csak 1761-ben és 1818-ban volt, amikor március 22-én ünnepeit az Urfeltámadást. Ugyanez az eset a huszadik században nem tér vissza. Március 23-iki husvétot is csak kilencven év múlva, 2003-ban fognak ünnepelni azok, akik — megérik.

Makulatur papir szerkesztőségünkben eladó.

— Saját gondatlanság. Kis János volt vasuti kocsikapcsoló tegnapi halalos szerencsétlensége ügyében a rendőrség befejezte a vizsgálatot. Hivatalosan is megállapították, hogy Kis János saját gondatlanságának esett áldozatul.

— Táncofúrtko. A szefehérvári kath. legényegylet f. hó 12-én Távirdu-u. 6. sz. helyiségben zártkörű táncfűzérték tart. Belépőjegyet csak meghívóra adunk. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenkint 40 fill.

Lepje meg a feleségét, egy nagyon szép, finom angol kosztüm kelmével 140—150 ctr. széles, métere 5 korona. Rudbányai posztókereskedésben.

Mindenmely drogeriai cikkeket ALBA drogeriában vegyünk.

A Fejérmegyei Napló kapható:

Rotter Izsák,
Ulmann Imre,
Mellner Nővérek,
Krausz Verona dohánytörszedejében.

Fejérmegyei Napló és Ujjap kapható:

Belvárosi fogyasztási szövetben.

Perlaki Ilona lisztkereskedésében Simor-utca.

Szeitl Teréz kereskedő Malom-utca.

Fogyasztási Szövetkezet Závoly-utca.

Finta Imre kereskedő Berényi-ut.

Leibl János kereskedő Olaj-utca.

Barna Viktor kereskedő Ösz-utca.

Vadász Ferenc Budai-ut dohánytörszede.

Horváthné és Rónainé papirüzlete Kossuth-u. 15.

Törvényszék.

Kellemetlen utas. Eszkulics Márton tárnoki lakos a múlt év augusztus 14-én részeg állapotban szállt fel a Budapest felé menő személyvonatra, ahol botrányt csapott s a kalezura kést fogott. A kir. törvényszék emiatt hatóság elleni erőszak címén a tegnapi fő tárgyaláson 8 napi fogahtára ítélte Eszkulicot.

Vigyázatlan kocsis. Cseh János helybeli fuvaros még a nyáron vigyázatlan hajtás következtében kocsijával elgázolta Bauer János vasuti hivatalnok 3 éves József nevű

fiát. A kis fiúnak balcombja előrött. A vigyázatlan kocsiest tegnap a törvényesek 14 napi fogházra ítélte.

Tanulmányok.

Irta: Dr. Bierbauer Viktor
(Folytatás.)

Szabályrendelet értelmében, akár köz, akár magánfogyasztásra szánt sertések ledése, azok kopasztása, belső részeinek kivévése, a belek tisztítása, e közbüvön kötelező. Esetleg pörkölés is végezhető. Szopós pecsenyemalac ledése, amelyben 10 kilót nem haladja meg, kivételt képez. Sertést venni, vagy eladni csak itt szabad. A konsum vásáron mindennap, a szabadvásáron hetenként 3-szor lehet vásárolni. Az eladás elősúly, vagy darabszám, vagy pár szerint történik. Sertést leült állapotban sem magánosnak, sem közfogyasztásra behozni nem szabad. Kivételt a központi vásárcsarnok húsására és a téli hónapokban tartatni szokott hidegsertés hus vásár képez. Magánosok részére csakis 10 kilóig szabad szállítani. A szarvasmarha vágóhíddal egyetemben egy közös igazgatóság alatt áll, azonban mindegyik intézmény élén külön intéző van. Minden működési körben a megfelelő számú hatósági alkalmazottak végzik a szolgálatot.

A telek hosszukak alakja teljes négyzet, mely minden oldalról szabadon áll és 52 katasztrális hold. A park 13 hold, de csak addig, míg ezt is be kell építeni. Mellette még egy üres 8 holdnyi terület van. A vágóhíd maga a telek közepén áll, mellette 2 oldalt a már emittett két vásár helyezkedik. Ezakra a zárt vásár, délre a szabad vásár. A főbejártnál vannak a telep kezelésére vonatkozó épületek s e mögött terülnek el a vágócsarnokok. Mind két vásártér az előtérrel összefüggésben áll. A vesztőhely ugy a vágóhíddal, mint a vásároktól teljesen elkülönített helyen van. A kezelési épület a vendéglővel van összeköttetésben. Ennek két oldalán egy állatorvosi épület, a vásártérre nyíló kapuk mellett vannak. A tulajdonképeni vágóhíd két nagy épület, csarnok-szerű kiképzésben, azontul még egy csarnok, a nagyvágók részére. Itt áll 2 kocsiszín is, 2 szállásmesteri lakóház, mindegyike megfelelő raktárhelyiségekkel, továbbá a központi gőzkazán és hűtőház, az elkülönített vágócsarnok hátul van.

A huspároló helyiség is hátrább áll. A főépület mögött van a nagy viztorony, végül féleresztő tetővel fedett sertésszállás-csoport, 20 elkülönített akol, 1400 drb. sertésre, a kisebb vágók részére 72 elkülönített kis akol, 300 drb. sertésre. Van trágyaház, külön vasuti rakodók, 16 vasuti kocsinak egyidőben elhelyezésére. A konsumvásáron 28 akolban 20000 drb. sertés elhelyezése lehetséges. A mérlegházban mindegyik hidmérleg 4000 kilogramm mérőképességű. A szabadvásártéren 4 sor szállásvan 2160 sertésre. A szállmányok elhelyezése a vasuti kocsiokból direkt az illető akolba történik. A vasuti végányhálózat, közvetlen a ferencvárosi pályához vágányaihoz csatlakozik. A husexport miatt 2 vágány közvetlen a hűtőházhoz vezet. Ezen vágányok mentén egy vasuti kezelési épület és egy kettős őrház van a vasuti személyzet részére. A szállítás közben elhullott állatok boncolására, a vá-

gányok végén van egy bonckamra. Az összes épületek kiképzésére szintégra burkolati módszer lett alkalmazva. A kezelési épület földszintjén van a vendéglő, egy nagy teremmel, s e körül az összes kezelési hivatalok, bizományosok irodái, kisebb vendéglői szobák, a vendéglős lakása. Az épületbe mind a 4 oldalról külön bejárón juthatni. A nagytér 31 méter hosszú és 15 méter széles, 10 méter magas, fa mennyezet és asbeszt padlózat. Központi fűtés.

A két nagy vágó csarnok 3 külön csarnok hajóval, van kiképezve 4085 négyzetméter alapterületen, kivételük teljesen vas szerkezet, a tetőzet bádogpikkely. Oldalfaluk 2 méter magas keramit lemez. A szellőztetéskéményeken és tarjászellőztetőket történik. Oldalvilágítás, a felső ablak szélső nyitathatók. Az egyik szélső hajóban a forrázó helyiség, hová a váró-aklok épülete közvetlen csatlakozik, itt történik a sertések ledése és forrázása, valamint a kopasztás. A közelebbi hajóban vannak a tulajdonképeni munkahelyek, hol a felállítás, a belek eltávolítása és két felhasítás végeztetik. Az eképkészített fél sertések a függő vágányokon a gyűjtő vágányra kerülnek. Az utolsó hajócsarnokban, mely zárral el van a többitől különítve történik a bél mosás. Van külön pörkölő. A hentes legények részére mosdóhely és ruhatár. Az emeleten az állatorvosi vizsgálo helyiség laboratórium. A váró-aklok askertésűek, s az állatok ezen aklokból közvetlen a vágóhelyre irányíthatók. Van 57 ilyen kis váróakol 250 sertésre. Az ölhelyről a sertés egy fordítható daru segítségével közvetlen a forrázó kádba emeltek, s onnan a kopasztó asztalra jutva megtisztítatják. Összesen 11 forrázó kád van, ez 2 méter belső átmérőjű kazán lemezből készíttve, hideg- és meleg víz, nemkülönben forró gőzcsövekkel felszerelve.

A forrázó fölött, a gőz és pára felfogására és elvezetésére vaslemezéből készült párafogó kúrtó van alkalmazva, mely a tető fölött egy szivó sisakban végződik. Az emelődaru 500 kiló képességű. A kopasztó asztalok kovacsolt vas állvánnyal készültek, felső lapjuk gyalult lé, mely hézagosan van össze állítva. A megtisztított állatok a dolgozó helyre kerülnek függővágányokon. A futó daru kisebb nitok vannak az ugynevezett futó kocsik számára, amelyek a huszorral ellátott csigáson van, a vágányok végén rugós ütközők vannak. 30 munkahely van. A sertések a függő sineken bármely munkahelyre könnyen szállítható. Leült sertések számára 3192 huszorog áll rendelkezésre, kisebb husrészek és belső szervek részére 3878. A szállító vágány a munkahely hosszirányban vezet a gyűjtő vágányhoz, hova iv alakban kanyarodik.

Az ezen vágányokon függő huszorogok segítségével az elkészített sertések közvetlen az előhűtőbe vitetnek. A mázsáló a gyűjtővágányokba van beiktatva s a mozgó horgokon levő hus szállítás közben megmázsálható. Egy-egy ilyen mérleg 2000 kilogramm mérőképességű. A vágányok ki is visznek a szabadba, és pedig egy vasszerkezettel fedett folyosó alatt s ha a hus nem kívánatik a hűtőbeni elhelyezésre, ugy az odaálló kocsira felrakható. A tető a húst a netáni eső ellen védi.

A bélmosó helyiségben 132 drb. fehérszínben zománcolt vas bélmosó

edény és 144 vaskeretbe foglalható asztalka van felszerelve, orgatháló meleg és hideg vízcsapokkal. Vannak még kisegítő dolgok is, melyeknek a viztartó edények, locsoló csapok, vért felfogó edények, bélsárt szállító kocsik, az elkobzott sertések és belső szerveinek szállítására szolgáló kocsik stb.

A központi gép-, kazán- és hűtőház szintén különálló épületek, ezekben vannak a léghűtő készülékek, jéggyár. Hozzá tartoznak még a szénraktárak és gépműhelyek, gépész lakás, géppároló személyzet lakásai. Egy szárny épületben van a huspároló készülék és külön vágócsarnok.

Irodalom.

Magyar Kultúra. Szerető érdeklődéssel forgatjuk a *Magyar Kultúra* első számát. Szorgos pillantásokkal tapogatójuk az ifjú harcos kardját és puskáját, szíjjazatát és felszerelését, a gondolatot a homlokán, szemében a lángot, de még a fogait, a körmeit is. Hogyne. Hisz oda lesz állítva arra a pontra, melyre leginkább fenekedik az ellen, melyet a legtöbb szuronny fenyeget, leginkább perméte a schrapnel: a korszerű tudományos kérdések végvárába. Ime, halgassátok, miként riad a *Magyar Kultúra* rajta-rajtája:

„Ni már tudjuk, hogy a mi programunk csak a teljes győzelem lehet. Nem a patópálos megnyugvás sbban, ami eddig volt és van és ha nem bánjuk, hát lesz is (addig, míg lesz), nem a kényelmes meghátrálás a sekrestyébe és templomokba, nem a burkolás és leplezettség s a burokba burkolt féligazságnak félénk árulgatása, a csompezz katolicizmus, mely itt nem használ, ott nem imponál, hanem csakis az igazában, a teljes igazában rendületlenül bizó szívalás, az örök igazságokért modern sikokon és modern mezben és helytálló bátorság...”

Erre az alaphangra ütnek komoly, harmonikus akkordot az cikkek: Nemzeti egység és katolicizmus dr. Natter Antallól; Egyház és tudomány, dr. Fisetler Colbrige Agost páspöktől; A büntetőjog feladatai dr. Angyal Páltól; Glosszák a darvinizmushoz dr. Plat Bonifációl. Tárca, aktualitások, bőséges könyv és lapszemle, kritikák teszik teljessé a 64 oldalas, csinos kiállítású füzetet, melynek előzetését legmelegebben ajánljuk olvasóinknak. Előfizetési ára egész évre 12 K, félévre 6 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII. Horánszky-u. 20 Budapest.

Szindarabok. Szerkesztői Tölcséry Ferenc. A legényegyesületek lelkes híve ismét szaporította néhány bájos kis újdonsággal szindarab-sorozatát. Tölcséry fíradozása a legtejjesebb méltánylást érdemi, mert kiadványai oly kitünő ötletességgel vannak összeválogatva, hogy egytől-egyig osztatlan sikerrel adhatók elő. „A csizmadia mint költő” (70 fill.), „A Cselszövés” (50 fill.), „Árva Rózi” (80 fill.), „A két anya” (80 fill.) semmivel sem maradnak el a többiek mögött, mindmégannyi kitünő, hatásos jelenettel van tele, hogy alig tudjuk megállapítani a kiválasztandót. — Megrendelések a Szent-István-Társulathoz, Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. vagy Tölcséry Ferenc k. r. tanárhoz Veszprémben intézendők. — A már 35 füzetet tartalmazó szindarabokról kívánatra részletes árlapot küld Tölcséry Ferenc tanár (Veszprém).

Egyesületi élet.

A bicskei kath. népszövetség január 6-án tartotta évi közgyűlését amelyre a tagok igen nagy számmal jelentek meg. Az országos mozgalmakról Hajos József káplán tartott beható, és nagy figyelemmel végig hallgatott beszámolót, majd pedig felhívta a hallgatók figyelmét azokra a gazdasági előnyökre, amelyeket a népszövetség nyújt.

Procki Gyula tanító figyelmeztette azután a megjelenteket, hogy a népszövetség csak akkor érheti el igazi célját ha minden tagja szeretettel és bizalommal viseltetik a másik iránt, ép azért tartsunk össze. Bejelentette továbbá, hogy a népszövetség biztosítási osztályának helybeli ügynöke Ipach Márton, aki mindennemű biztosítást elfogad. A bicskei népszövetség ezuntul minden vasárnap ismeretterjesztő előadásokat fog tartani.

Színház.

1913. Január 8.

Eva. Operát 3 felvonásban. Irtó Vilner és Bodansky, zenéjét Lehár Ferenc a jelenleg uralkodó operettzenekirály szerelte. Gábor Andor fordította. Slager darab Budapesten a Király színházban, ahol Fedák Sári kreálja a cinszeretpet. És slager darab lesz minálunk is, mert van benne szentimentalizmus, sok szép keringő, szép ruhák, ügyes csoportjelenetek, szóval minden, ami a közönségnek tetszik és imponál. Mindezeket pedig dicserendő ambícióval oly szepen és ügyesen hozták a közönség elé a színészek, hogy végre élvezhetünk az idei színtársulatotl egy elsőrendű operett-előadást.

A darab tartalma a következő: Eva talált leány. Egy öreg gyári munkás neveli, de a gyár minden munkása hozzájárul a szeretetreméltó leány neveléséhez. Epen a 16. születésnapját ünnepli a munkások, mikor a hangos üdvözlő kar zenéje mellett felgördül a függöny. Kettős ünnep lesz ma, mondja az egyik tisztviselő, mert ma érkezik meg a gyár új tulajdonosa, a fiatal Flaubert Oktáv. Aighogy kimondja a szót, belép az új gyáros, egy 30 év körüli bohém parisi alak, megvizsgál mindent tüzetesen s ami legjobban leköti figyelmét, az nem a gyár modern berendezése, hanem a kis Eva szépsége. A gazdag gyáros, a párisi mulatóhelyek híres gavallérra udvarolni kezd a szépséget és tapasztalatlan gyári leányt. Meghívja, inkább felcsalja a második felvonás alatt kastélyában rendezett bohém mulatságra, ahol hivatalosan bár, de megjelenik a leány nevelőapja és keményen szembeszáll a gyárossal, aki kiutasítja. Flaubert ur meghagyja inasának, hogy az ajtókat zárja le és be ne engedjen senkit. A megtört szívtől nevelő-apa emondja a történeteket a munkásoknak, akik egyesült erővel betörnek a lezárt tancsterembe. A fiatal gyáros étetést csak a leány fellépése és az a kijelentés menti meg, hogy Eva az ő menyasszonya. A munkások kételkedve néveznek. A leány nem követi nevelőapját, mert szereti a gyárost és ott marad nála de csak néhány percig, amialtal a gyáros szavaiból kiveszi, hogy előbbi kijelentését csak szorult helyzetében tette. Meg akarja a leányt szöktetni, de feleségül nem akarja venni. Eva ekkor visszadobja neki az ékszerét és fut a

nevelőpajja után, de már késő. Zárt ajtóra, és zárt szivve talál. Az öreg munkás nem fogadja vissza. A csallódott leány Oktáv egyik léha barátjának oltalmába ajánlja magát s kész a párisi kokottok züllött társaságába vegyülni. Az utolsó percben, de még jókor megy a gyáros, az öreg munkással a leány vesztőhelyére. Megmentik Evát s a gyáros, aki most már szivből szereti, feleségül veszi. Ez az Eva története, a darab tartalma. Nem sok, de valamivel több és színesebb mint a mai operettek. Bizonyára azért talalta érdemesnek Lehar a megzenésítésre.

A címszerepet *Jászai Mari* játszotta. Szépen tisztán énekelt a gyönyörű énekzeit. Kecsesezen táncolt s játékat általában melegen és tetszettel fogadta a közönség. *Ercsényi* volt a gyár s és megint azt mondhatjuk róla, amit már többször mondtunk, hogy hangját nem tudjuk élvezni, ha nem mondja ki a szöveget. *Kovács Lili* és *Idányfi* kitűnően mulattatták a közönséget ének és táncduettjeikkel. *Kovács Lili* a tojlettjeivel is hatást keltett. *Kóhalmi Andor* játszotta az öreg gyári munkást. Sok érzést vitt játékába. *Békfi* és *Baróti* gyári könyvelők szintén elsőrendűek voltak. A kiállításán azonban leritt a szegénység. A női kar gyengén énekelt. A zenekar szépen játszott Jackó Rezső karnagy buzgó vezetésével. Mr.

Heti műsor:

Péntek, Farkas. Leszáll. helyárak Szombat, Éva.

Piaci árak:

Buza	21:20—21:00 K
Rozs	18:40—18:20 K
Arpa	18:20—17:00 K
Zab	21:40—21:20 K
Tengeri	12:40 12 00K
Bab	26:00 — K
Burgonya 1 kg.	11 — K
Zsir	1:80 — K
Szalma takarm.	4:00—3:80 K
Széna kötőlen	8:80—8:40 K
Sertés 100kgm. a.	0:90—0:80 K
	f. 1:00—1:00 K
Marha hus 1 kgm	2:00—1:80 K
Borjú " " "	2:40—2:00 K
Közén mm.	3:60 — K

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Ei sem tudjuk képzelní, mi lenne a mai kor gyermekével pl. levelezőlap nélkül: Végre a szerelmesek a középkorban is megtalálták a módját annak, hogy ideáljukkal miként közöljék érzelmeiket; de hogy a kereskedelem, ipar stb. ezer apró ügyét miként intéznék el enélkül a kicsiny, négyzetleges, igénytelen papíros nélkül, azt ebben a rohamra törtető világban bajos képzelní. No, ami mindennapi életben a levelezőlap, az az újságot olvasó számára az apróhirdetés. Olcsó és biztossikerű. Ha valamit venni vagy eladni akarok, aminek forrását vagy vevőjét nem ismerem, hiába kopatom el lábamat akár térdig az utánjárásban, nyelvetem egész a tövéig a kérdésközlésben és ajánlatgátásban, a kívánt eredményt még sem érem el. Ha azonban minden fáradságos és költséges eszköz helyett az apró hirdetésekhez folyamodom, azonnal hasznát látom. Ennek azonban nagyon természetes magyarázata van. A hetekig

artó tudakozódnak és ajánlatgátásnak is legfőbb annyi eredménye lehet, hogy — mondjuk — 100-150 ember tudomást vesz óhajunkról s nagy kérdés, hogy akade-e vagy is kűztük, aki eladni akar olyasmit, amire nekünk szükségünk van, vagy venni szándékozik, amit mi eladni szeretnénk. Es még nagyobb kérdés, hogy azzal az eggyel is dűlőre tudunk-e jutni. Ha azonban egy 30—40 fillérbe kerülő apróhirdetésre bizzuk ügyünket, az mint valamiféle *czerlábu külldönc* szelvésszel sebességgel száguldja be a várost, s megyét, az országot és *liszer-tyelven* rikantja bele az érdeklődő emberek fülébe, hogy ami hó kebelünket mi epesztí. Es: ha van a városban, megyében, országban egyetlen ember, aki megértette hirdetésünket és kielégítheti szívünk vágyát, másnap már lóhalálban siet hozzánk, vagy értesít egy levelezőlapon. Gondoljuk csak el, hogy mindennap hány ember olvassa a Fejérmegyei Naplót? (Az előfizetők, rendes olvasók és azok családtagjait beleértve minden nagyítás nélkül 10—12000 re tehetjük a számát!) Már most e lap apróhírtetésé révén (30—40 fillért) módunkban van 12—18 óra alatt 10—12000 ember tudtára adni vevő vagy eladó szándékunkat. Hogy mit jelent ez, azt az alábbi levél is eléggé megvilágítja, azért jónak láttuk azt olvasóink számára ideiktatni:

Tekintetes Szerkeztőség!

Egy nagy kéréssel fordulok Önökhöz. Készséggel elismerem, hogy b. lapjukban készített apróhirdetésemnek mindig megvolt a kívánt eredménye; az egyiknek a hatásával azonban nem vagyok kiökölve. Végre a jóból is sok a sok. Tavaly nyáron a F. N.-val egyesült Fejérmegyei Ujlapban egy apró hirdétést tettem közzé. Mikor ugyanis megházasodtam, vagy ha úgy tetszik, házat vettem, nagy gondot okozott, hogy a portám örzésére hol tudnék egy megfelelő házőrző ebet szerezní. Végigírtam az összes rokonaimat, ismerőseimet, sőt vidékre is irrogattam leveleket minden eredmény nélkül. Hónapokig tartó, hiábavaló fáradozás után végre az a mentő ötletem támadt, hogy aprán meghírdetem, hátha akad az olvasók között, akinek van elajándékozni való kutyája. Uraim! Egyetlen hirdetés után az emlékezetes budai kutyavásár kellemi szakadtak a nyakamba. Amerre jártam, ahol megfordultam, mindenütt azzal fogadtak, hogy: kelle kutyá? Mire hazamentem, egész menaszéria várt otthon kisebb-nagyobbfajta kutyákból. Napokig sőt hetekig nem volt nyugtom a sok kutyás embertől. Hosszu időnek kellett elmúlnia, amíg ez a nagy kutyázkodás egy kissé enyhűlni kezdett. De mivel még most, másfél év után is megtörténik, hogy valaki nekem szájja kedves állatkáját, nagyon megkérem Tekintetességüket, tegyék köze az apró hirdetések rovatába, hogy van már egy jómodoru komodorom, így hiábavaló fáradságtól kímélik meg magukat, ha — nem kutyázkodik velem.

Szivességüket előre is köszönöm a tulakutyásított olvasójuk.

Apróhirdetések és más hirdetések lapunk részére feladhatók Horváthné és Rónainé papírüzletében, Kossuth-u. 15.

Nős urasági inas azonnali belépésre alkalmazást keres. Major Gáztelep-u. 12.

Lapok, folyóiratok megrendelhetők Horváthné és Rónainé papírüzletében, Kossuth-u. 15.

Ebédlió butor használt, de jókarban (kredenz, asztal, 6 székek, divány) valamint egy üvegsekerey eladó, Szent Imre-u. 1., emeleten.

Rác-utca 8-ik számú ház szabadkézből eladó, tudakozódní ugyanott lehet a tulajdonosnál.

Olaj-utca 30-ik számú ház szabad kézből eladó, tudakozódní lehet Zámoly-utca 56-ik szám alatt. Ugyanott 3 baglya zabostakarmány eladó.

Egy urilakásnak megfelelő házhely Pirosalma-utca 2. sz. alatt eladó. Bővebbet Csonka-utca 6. sz. a. Pehacker András kőmíves mesternél.

Palotai-út mentén a hármashíd közölében egy szántóföld, kaszáló réttel együtt szabadkézből eladó. Tudakozódní lehet Schveininger Istvánnénál Alsókirálysor 23.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakaszosan készíttetnek.

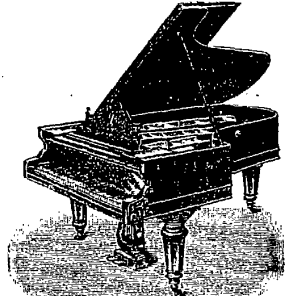
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete. Székesfehérvár, Négyvezta, Töltényi-ház

Méz, pergettett, tiszta, gyermekek legkedvevessebbe — 35 kiló egyben eladó. Sárpentele, Harmati Imre tanítónál.

LEGSZEBB ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Egy angol szerkezetű két pedálos zongora, panczer konstrukció, panczer hanggerendával, moderátóval. 175 cm. hosszú, 145 cm. széles eladó.

Egy mahagóni pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

SZENT ISTVAN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő. Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikuttaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvizzell látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteten szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzésük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap. Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

Gőzfürdő	—60
Gyermekek 10 évig	—30
Porcellán kád	1—
Cinkád	—80
Hideg-gyógyfürdő	—60
Iszapfürdő	2—
Szénasavas-fürdő	2—
Sósfürdő	1-20

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyentisztelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA,
fürdőtulajdonos.